

КОНДРАТЬСВ А. Ю.,
здобувач кафедри адміністративного
та господарського права
(Запорізький національний університет)

УДК 351:311.312

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ
ПРО ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ПОДАННЯ АБО ВИКОРИСТАННЯ
ДАНИХ ДЕРЖАВНИХ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ**

У статті робиться спроба розглянути особливості провадження в справах про адміністративні порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, залучається зарубіжний досвід та пропонуються шляхи вдосконалення провадження в справах цього виду правопорушення. Аналізуються усі ключові стадії адміністративного провадження в справі про адміністративний проступок, передбачений ст. 186–3 КУпАП.

Ключові слова: адміністративне провадження, державна статистика, порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень.

В статье делается попытка рассмотреть особенности производства по делам об административных нарушениях порядка представления или использования данных государственных статистических наблюдений, привлекается зарубежный опыт и предлагаются пути совершенствования производства по делам этого вида правонарушения. Анализируются все ключевые стадии административного производства по делу об административном проступке, предусмотренном ст. 186–3 КУпАП.

Ключевые слова: административное производство, государственная статистика, нарушение порядка представления или использования данных государственных статистических наблюдений.

This article attempts to examine the features of proceedings on administrative violations of the presentation or the use of state statistical observations, attract foreign experience and suggests ways to improve production for this type of offense. Analysis of all the key stages of the administrative proceedings on administrative violation stipulated in Article 186-3 KUpAP.

Key words: administrative proceedings, state statistics, violation of order of presentation or use of data of state statistical observations.

Вступ. Адміністративна відповідальність за порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тільки тоді виконає своє соціально-правове призначення, коли належним чином буде функціонувати механізм її реалізації, забезпечений відповідними адміністративно-процесуальними нормами. Зміст адміністративної відповідальності полягає в накладенні адміністративних стягнень, які іноді досить суттєво обмежують права суб'єктів відповідальності, у зв'язку з чим важливо забезпечити їх застосування в точній відповідності до вимог закону. Відповідне завдання вирішується в ході провадження в справах про адміністративні правопорушення, яке є складовою частиною виконавчо-розпорядчої діяльності, способом і формою здійснення адміністративної

юрисдикції відповідними органами в порядку, врегульованому законом. Ця діяльність полягає у виявленні адміністративних правопорушень, збиранні й перевірці доказів, оформленні необхідних процесуальних документів, розгляді справ з винесенням відповідних постанов та їх виконанні.

Постановка завдання. Слід наголосити на тому, що в адміністративно-правовій літературі єдине розуміння сутності адміністративного провадження й досі відсутнє. У різний час цією проблемою досліджували такі автори, як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, М.І. Ануфрієв, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, А.С. Васил'єв, І.П. Голосніченко, В.В. Гречишнікова, Л.В. Коваль, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.В. Кузьменко, Д.М. Лук'янець, М.Ф. Орзіх, О.П. Рябченко, М.М. Тищенко, Є.М. Щербина та інші. У вітчизняному науковому просторі спеціальних наукових та практичних робіт, які б були присвячені аналізу провадження в справах про адміністративні порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, зустрічається вкрай мало. Водночас важливість для розвитку сучасної України такого явища, як державна статистика, а також необхідність ретельного дослідження адміністративного законодавства в частині регулювання адміністративної відповідальності за порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень обумовлюють важливість та актуальність обраної теми.

Метою статті є дослідження особливостей провадження в справах про адміністративні порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: а) здійснити аналіз основних стадій провадження в справах про адміністративні порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень; б) запропонувати певні напрями вдосконалення провадження в справах про адміністративні порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень.

Результати дослідження. Поняття провадження в справах про адміністративні правопорушення не надається діючим законодавством України, однак воно вироблене наукою адміністративного права. Частіше за все визначають провадження в справах про адміністративні правопорушення як одне із специфічних та важливих адміністративно-юрисдикційних проваджень, які входять в адміністративно-юрисдикційний процес [1; 2].

Питання провадження в справах про інші адміністративні проступки врегульовані розділом IV Кодексу України про адміністративні правопорушення. Аналіз ст. 245 КУпАП та іншого діючого законодавства дозволяє зробити висновок про єдине провадження для всіх без виключення справ про адміністративні правопорушення. Незважаючи на різні погляди щодо принципів, які лежать в основі адміністративного процесу, ідея про те, що вони є похідними від конституційних, на підставі яких діє державне управління, не викликає сумніву. Таким чином, принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення є похідними від основних принципів державного управління.

Правила провадження в справах про адміністративні проступки за порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень (ст. 186–3 КУпАП), за вчинення яких особи можуть нести адміністративну відповідальність, передбачені (окрім Кодексу України про адміністративні правопорушення) в Законах України «Про державну статистику»; «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну статистику»; «Про інформацію»; «Про доступ до публічної інформації»; «Про електронні документи та електронний документообіг»; «Про електронний цифровий підпис»; «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації статистичних спостережень» та іншими нормативно-правовими актами. Причому норми останніх актів, що стосуються провадження, мають допоміжний додатковий характер, оскільки передбачають застосування загальних норм, встановлених КУпАП, і лише доповнюють їх певними положеннями.

Аналіз положень КУпАП дозволяє виділити декілька стадій, у межах яких практично здійснюється адміністративно-юрисдикційне провадження за індивідуальними справами да-

ного виду. У цих стадіях фактично проявляються особливості такого виду адміністративно-процесуальної діяльності. Кожна з цих стадій має своє процесуальне призначення і закріплення у відповідних адміністративно-процесуальних нормах. У них розкрито власне адміністративне провадження в сучасному його вигляді.

Розглянемо основні особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень через аналіз головних стадій, які складаються з окремих, послідовних частин – елементів, процедур. Перша стадія – це виявлення факту правопорушення, встановлення фактичних обставин справи, складання протоколу, вирішення питання про підвідомчість справи. Чинне адміністративне законодавство, на відміну від кримінально-процесуального, спеціально не вказує на приводи та підстави порушення справи. Але, виходячи з положень теорії права і юридичної практики, можна констатувати, що приводами до порушення справи є: безпосереднє виявлення уповноваженою посадовою особою факту вчинення адміністративного правопорушення; матеріали, що надійшли з правоохоронних органів та інших державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань; повідомлення в засобах масової інформації; повідомлення і заяви фізичних та юридичних осіб.

Підставою для порушення справи є наявність достатніх даних, що вказують на ознаки адміністративного правопорушення. Справа про адміністративне правопорушення вважається порушеною з моменту складання протоколу про його вчинення або винесення прокурором постанови про порушення адміністративного провадження. Наявність протоколу про адміністративне правопорушення свідчить й про початок адміністративного провадження в справі про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень. Цьому завжди передує виявлення факту правопорушення, його аналіз з метою підтвердження наявності складу адміністративного правопорушення та пошуку доказів у справі.

Складання протоколу є важливим етапом з'ясування фактичних обставин неправомірної поведінки особи, збір даних, що характеризують особу, доказів її вини. Діяльність органів державної влади та їх посадових осіб щодо встановлення фактичних обставин адміністративної справи є комплексним процесом пізнання, який здійснюється за допомогою таких операцій, як виявлення, розкриття та пізнання фактів, що мають юридичне значення, які існували в реальній дійсності. Сюди треба віднести і дії, пов'язані з підтвердженням, доказуванням і закріпленням результатів пізнання.

Для протоколу характерна констатація факту скоєння конкретною особою адміністративного проступку. Крім того, цей процесуальний документ має важливе доказове значення. Ст. 251 КУпАП прямо вказує, що фактичні дані, які є доказами, встановлюються нарівні з іншими і протоколом про адміністративне правопорушення [3].

Адміністративне законодавство України не встановлює термін, протягом якого має бути складений протокол про адміністративне правопорушення. Уповноважений на таку дію орган (посадова особа) має у своєму розпорядженні загальний двомісячний термін. Крім того, КУпАП не передбачає терміну для відправлення вже складеного протоколу органу (посадовій особі), які уповноважені розглядати справи про адміністративний проступок.

Адміністративно-процесуальна діяльність характеризується наявністю органів чи посадових осіб, уповноважених порушувати справи про адміністративні правопорушення, а також органів чи посадових осіб, уповноважених розглядати такі справи. У ст. 254 КУпАП зазначено, що про вчинення адміністративного правопорушення складається протокол уповноваженою на те посадовою особою або представником громадської організації чи органами громадської самодіяльності. Згідно із п. 1 ст. 255 КУпАП правом складати протокол у справах про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 186–3 КУпАП, наділені уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ. У свій час наказом Міністерства статистики України № 105 від 4 червня 1993 року «Про надання права складати протоколи про адміністративні правопорушення» було визначено спеціальне коло осіб органів державної статистики, яким надано право складати протоколи про адміністративні правопорушен-

ня порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень – це керівник (його заступники) та працівники Головного управління статистики в області, а також керівники (їх заступники) та службовці управлінь (відділів) статистики в містах (районах). Така практика властива для пострадянських країн. Наприклад, у Росії право складати протоколи про порушення порядку надання статистичної інформації мають уповноважені посадові особи Федеральної служби державної статистики, її територіальних органів (ч. 1 ст. 28–3 КоАП) [4], такий механізм передбачений і в Кодексах про адміністративні правопорушення Республіки Казахстан, Білорусі та інших країн СНД. Вважаємо, що така практика є більш доцільною та ефективною, оскільки посадові особи органів державної статистики можуть більш оперативно та професійно реагувати на правопорушення в цій сфері.

Відповідно до вимог ст. 256 КУпАП уповноважена особа в протоколі про адміністративне правопорушення повинна вказати, яке правопорушення вчинено, нормативний акт та статтю, що передбачають відповідальність за це правопорушення. Окрім цього, зазначається [3]: 1) дата і місце складання протоколу; 2) посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка складала протокол; 3) відомості про особу порушника (прізвище, ім'я та по батькові, дата та місце народження, місце проживання, місце роботи чи навчання, посада, відомості про притягнення до адміністративної відповідальності впродовж року); 4) серія, номер паспорта порушника або серія і номер іншого документа, що засвідчує особу, дата його видачі й назва підприємства, установи чи організації, яка його видала.

При викладенні обставин правопорушення вказується дата та час його вчинення, суть правопорушення, які саме дії вчинив правопорушник, вносяться дані про свідків правопорушення (якщо вони є) із зазначенням адреси їх проживання. Особа, яка складає протокол, в обов'язковому порядку роз'яснює порушнику його права і обов'язки, передбачені ст. 268 КУпАП. Про обізнаність з ними порушник ставить у протоколі свій підпис, у разі відмови – той, хто складає протокол, робить про це відповідний запис. Порушник має право давати письмове пояснення з приводу своїх дій. У разі відмови – давати пояснення і підписувати складений протокол, про це робиться відповідний запис у протоколі особою, яка його складала, що підтверджується підписами свідків.

До протоколу долучаються матеріали, що підтверджують факт вчинення порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень (форми статистичної звітності, акти, довідки тощо). Складений протокол та інші матеріали формуються в справу. Далі протокол про адміністративне правопорушення згідно із ст. 257 КУпАП надсилається органам, уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення.

Трапляються випадки, коли під час розгляду справ про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, закривають такі справи і не притягають до відповідальності винних у зв'язку з тим, що в протоколі відсутній підпис правопорушника. Відмова підписати протокол про адміністративне правопорушення – це право самого правопорушника, передбачене ст. 256 КУпАП. Однак це не свідчить про його невинність. У такому випадку для фіксації протиправних дій особі, яка складає протокол та формує матеріали адміністративної справи, потрібно використовувати фото- чи відеозйомку чи пояснення свідків правопорушення. Під час опитування таких осіб необхідно обов'язково зазначати, з яких причин відмовився підписувати протокол правопорушник. Навіть коли порушник не з'являється на розгляд справи, переконатися в незаперечній наявності його протиправних дій можна завдячуючи фотознімками, відеозаписам чи поясненням свідків.

Необхідною умовою ухвалення об'єктивного рішення є його обґрунтованість. Це досягається за допомогою повного всебічного й об'єктивного вивчення обставин справи, по якій приймається рішення. Вивчення обставин юридичної справи в правовій літературі отримало назву доказування. Юридичні докази визначені в юридичній літературі як фактичні дані, які використовуються для пізнання обставин справи відповідно до принципу об'єктивної істини [5, с. 336].

Процесуальному доказуванню притаманні чотири елементи: предмет доказування; суб'єкт доказування; засіб доказування та діяльність зі збирання, дослідження, перевірки, переробки, оцінки та використання доказів [6, с. 26–30]. Існують різні способи отримання інформації про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, які можуть стати безпосереднім приводом для складання протоколу про адміністративне правопорушення чи потребують додаткової перевірки для прийняття остаточного рішення. До них можна віднести: а) усні та письмові скарги, заяви і повідомлення громадян та посадових осіб; б) повідомлення в засобах масової інформації; матеріали, які надійшли з правоохоронних органів; в) безпосереднє виявлення посадовими особами факту правопорушення.

Склавши протокол про адміністративне правопорушення (проступок), уповноважений орган (посадова особа) повинен вирішити питання про підвідомчість справи.

Основною стадією провадження в справах про адміністративні проступки є розгляд справи про адміністративний проступок. На цій центральній стадії проявляються важливіші риси, притаманні юрисдикційній адміністративно-процесуальній діяльності. Вивчивши зібрані по справі докази, начальник органу державного управління чи інша уповноважена особа приймає рішення про припинення справи, чи про збір нових (або додаткових) доказів, чи про передачу матеріалів у відповідну установу для винесення постанови.

Чинним законодавством (ст. 279 КУпАП) встановлено порядок розгляду справи про адміністративні правопорушення. Згідно із ст. 244–3 КУпАП органи державної статистики розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень (ст. 186–3). Від імені органів державної статистики розглядати справи і накладати адміністративні стягнення мають право керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики, його заступники, а також інші уповноважені керівником посадові особи цього органу.

Цікавим виглядає підвідомчість цього виду правопорушень в діяльності органів державної влади зарубіжних країн. Так, справи про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень в Російській Федерації розглядаються не тільки федеральним органом виконавчої влади, уповноваженим у сфері статистичного обліку, його територіальними органами (ст. 23.53 КоАП), а й органами, які здійснюють державний нагляд за зв'язком та інформатизацією в РФ (ст. 23.44 КоАП) [4], у Республіці Казахстан – уповноваженим органом у сфері державної статистики, керівниками його територіальних підрозділів (ст. 569 КоАП) [7].

Термін розгляду справ про адміністративні правопорушення згідно із ст. 277 КУпАП – до 15 днів від дня одержання компетентним органом протоколу та інших матеріалів. У чинному законодавстві не передбачено інших термінів розгляду адміністративних справ про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, тому можна говорити про те, що вони теж повинні бути розглянуті впродовж 15 днів.

При розгляді справи про порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень відповідно до ст. 280 КУпАП необхідно з'ясувати: чи було вчинено правопорушення, чи винна ця особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність особи, чи заподіяно правопорушенням матеріальну шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів на розгляд громадської організації, трудового колективу, з'ясовуються інші обставини, необхідні для правильного вирішення справи.

Після розгляду справи про адміністративне правопорушення відповідно до ст. 284 КУпАП може бути винесено одну з таких постанов (рішень): про накладення адміністративного стягнення; про застосування заходів впливу, передбачених ст. 24 КУпАП; про закриття справи. Постанова про закриття справи про адміністративне правопорушення вноситься у випадках передачі справи на розгляд громадської організації, трудовому колективу або передачі її прокурору, органу досудового слідства чи дізнання, а також за наявності обставин,

передбачених ст. 247 КУпАП. Постанова оголошується негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або надсилається особі, щодо якої її винесено. Копія постанови вручається під розписку особисто, що засвідчується підписом одержувача. У разі, якщо копію постанови надсилається поштою на адресу порушника, то про це робиться відповідна відмітка в справі.

Важливою ознакою адміністративної відповідальності є форма реагування органів державної влади на правопорушення, що виражається в застосуванні заходів адміністративних стягнень. Суть і мета адміністративного стягнення закріплені в ст. 23 КУпАП. Адміністративні стягнення тісно пов'язані між собою і утворюють єдину систему. Кожне адміністративне стягнення – це покарання за вчинення адміністративного правопорушення. Адміністративні стягнення за своїми видами і розміром є мірою відповідальності. Вони застосовуються для покарання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення.

За порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень передбачено адміністративне стягнення у вигляді штрафу. Штраф згідно із ст. 27 КУпАП – це виключно грошовий вид адміністративного стягнення, що накладається на громадян і посадових осіб у випадку вчинення ними адміністративного правопорушення. Це домінуючий вид стягнення, передбачений за більшість адміністративних правопорушень. Для громадян розмір штрафу за порушення, передбачене ст. 186–3 КУпАП, складає від трьох до десяти, а для посадових осіб та громадян-суб'єктів підприємницької діяльності – від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За одиницю обчислення адміністративного штрафу відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення щодо посилення адміністративної відповідальності у вигляді штрафу» прийнято неоподатковуваний мінімум доходів громадян [8].

Штраф має бути сплачений не пізніше як за 15 днів від дня вручення особі копії постанови про накладення адміністративного стягнення, а у випадку опротестування чи оскарження – 15 днів від дня повідомлення про залишення скарги без задоволення. Якщо штраф накладено на особу віком від 16 до 18 років, яка не має самостійного заробітку, то він стягується з батьків порушника або осіб, які їх замінюють. У разі несплати штрафу за порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень у встановлений термін постановою про його накладення надсилається для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання чи роботи правопорушника або за місцезнаходженням його майна.

Найбільш розповсюдженим стягненням, яке застосовується за адміністративний проступок, передбачений ст. 186–3 КУпАП, залишається штраф. Адміністративні стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, у законодавчих актах України, Російської Федерації, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан не відрізняються – це попередження або штраф. Різниця полягає лише у розмірах штрафу.

Водночас слід зазначити, що в останній час в Україні спостерігається тенденція до підвищення кількості правопорушень цього виду. Так, у 2012–2013 роках Державною службою статистики України за результатами перевіркою роботи за порушення встановленого порядку подання даних державних статистичних спостережень відповідно до статей 186–3 та 244–3 Кодексу України про адміністративні правопорушення було притягнуто до адміністративної відповідальності 17 093 посадові особи [9, с. 6–7].

Диспозиція ст. 186–3 КУпАП одним з елементів об'єктивної сторони правопорушення передбачає перекручення даних державних статистичних спостережень, а також використання їх в засобах масової інформації, для поширення в інформаційних мережах, на паперових, магнітних та інших носіях, у наукових працях тощо без посилення на їх джерело. Зважаючи, що така практика в останні роки в Україні набуває все більшої розповсюдженості, а також те, що неправдиві статистичні дані за резонансними напрямками державного розвитку вводять в оману суспільство і навіть несуть загрозу демократичному розвитку нашої держави, слід

посилити адміністративну відповідальність відносно посадових осіб та громадян-суб'єктів підприємницької діяльності, які свідомо, переслідуючи власні цілі, вчиняють такі дії, зокрема не тільки збільшити розмір штрафу за такі дії, але й застосовувати інші, більш суворі засоби адміністративного впливу, передбачені КУпАП, наприклад, громадські роботи.

Згідно із ст. 14 КУпАП посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, зв'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків [3]. До таких порядків, безперечно, відноситься й порядок подання або використання даних державних статистичних спостережень. Водночас до посадових осіб за адміністративні правопорушення застосовуються більш суворі штрафні санкції порівняно з громадянами. Крім цього, адміністративне порушення, вчинене посадовою особою, водночас є і дисциплінарним проступком, тому не виключається притягнення її до двох видів відповідальності – адміністративної і дисциплінарної, однак це питання має вирішуватися в кожному конкретно-му випадку з урахуванням усіх обставин справи [10, с. 30].

Питання застосування поєданої відповідальності є дискусійним і на законодавчому рівні також не отримало поки що свого вирішення. На наш погляд, при вирішенні цієї проблеми необхідно керуватися правилом, передбаченим у Конституції України про те, що ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те ж правопорушення [11]. Саме тому слід визнати, що можливе поєднання відповідальності різних видів.

Кінцевими стадіями провадження в справах про адміністративні проступки є оскарження і опротестування постанови по справі та виконання постанов про накладення стягнень. Значення цих стадій полягає в тому, що в її межах визначається ефективність діяльності держави щодо встановлення адміністративних заборон і застосування адміністративної відповідальності для врегулювання нових суспільних відносин.

Постанова про накладення адміністративного стягнення за порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень виконується посадовою особою, яка винесла постанову, вона також здійснює контроль за своєчасним і правильним виконанням постанови (ст. ст. 298, 299 КУпАП).

Однак безпосередньо виконання постанови не завжди провадиться тим органом, який прийняв цю постанову. Діючий КУпАП передбачає фактично лише два випадки, коли виконання постанови здійснюється органом (посадовою особою), який виніс постанову: а) у разі виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді попередження (ч. 1 ст. 306 КУпАП); б) у разі виконання постанови про накладення штрафу, який стягується на місці вчинення адміністративного правопорушення (ч. 1 ст. 309 КУпАП).

Висновки. У цілому провадження в справі про адміністративний проступок, передбачений ст. 186–3 КУпАП, можна визначити як нормативно-врегульований комплекс взаємозалежних і взаємообумовлених процесуальних дій повноважних суб'єктів по застосуванню адміністративної відповідальності за допущене чи передбачуване порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень.

Список використаних джерел:

1. Колпаков В.К. Адміністративне право України : підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
2. Тихомиров С.В. Административное право Российской Федерации : учебное пособие / С.В. Тихомиров. – М. : Юрлитинформ, 2003. – 331 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073–Х // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
4. Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях от 30 декабря 2001 г. № 195-ФЗ [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.adminkodeks.ru/kodeks/codecs/5214.html>.

5. Алексеев С.С. Право: азбука – теория – философия: опыт комплексного исследования / С.С. Алексеев. – М., 1999. – 712 с.
6. Голосніченко І. Попереднє адміністративне розслідування як стадія провадження в справах про адміністративні проступки / І. Голосніченко, М. Стахурський, Н. Золотарьова // Право України. – 2002. – № 2. – С. 26–30.
7. Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях от 30 января 2001 года № 155–II (с изменениями и дополнениями по состоянию на 10.06.2014 г.) [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1021682#sub_id=5380000.
8. Про внесення змін до Кодексу України по адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності у вигляді штрафу : Закон України від 07 лютого 1997 р. № 55/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 14. – Ст. 114.
9. Інформаційно-аналітичні матеріали про результати діяльності Державної служби статистики України у 2011–2012 роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення : науково-практичний коментар / Р.А. Калужний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін. – видання третє. — К. : Алерта ; КНТ ; ЦУЛ, 2010. – 684 с.
11. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21 лютого 2014 р. // Офіційний вісник. – 2014. – № 19. – Ст. 583).

МАЛКОВ В. В.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного,
кримінального права та процесу
(Міжнародний університет бізнесу і права)

УДК 323.21

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ НА ПРИКЛАДІ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІЛІЦІЇ

У статті розглянуто актуальні питання особливостей застосування методів у сфері охорони громадського порядку на прикладі правоохоронної діяльності міліції в сучасних умовах. Також у статті розглянуто та проаналізовано ефективність застосування вказаних методів забезпечення громадського порядку.

Ключові слова: громадська безпека, громадський порядок, правопорядок, методи.

В статье рассмотрены актуальные вопросы особенностей применения методов в сфере охраны общественного порядка на примере правоохранительной деятельности милиции в современных условиях. Также в статье рассмотрена и проанализирована эффективность применения указанных методов обеспечения общественного порядка.

Ключевые слова: общественная безопасность, общественный порядок, правопорядок, методы.

